

Б Ю Л Е Т Е Н Ь

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ
516 The Kingsway, Toronto, ON M9A 3W6 Canada – ntsh.ca@gmail.com

ЧИСЛО 19 (23)

грудень 2020

Мирон Левицький, 1946

*З Різдвом
Христовим
і Новим Роком*

*бажаємо
ВСІМ НАШИМ ЧЛЕНАМ
І ПРИХИЛЬНИКАМ ТА ЇХ
РОДИНАМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!*

Христос Раждається!

СЛОВО ГОЛОВИ

*Добрий вечір тобі, пане
господарю, радуйся.
Ой, радуйся, земле, Син
Божий народився...*

Вельмишановні Члени і Прихильники
НТШ в Канаді!

Словами улюбленої колядки вітаємо Вас з Різдвом Христовим, Новим Роком і Богоявленням, щастя, здоров'я всім бажаємо. Нехай Боже Дитятко Вас оберігає і коронавірус Вас оминає.

В цей тривожний час світової пандемії цьогорічні свята будуть інакшими і можливості святкування спільно з рідними і приятелями будуть обмежені карантиною. Інакшою також була праця НТШ в Канаді впродовж останніх дев'ять місяців.

Коли ми в 2019 р. розпочали святкування 70-ліття НТШ в Канаді конференціями в Едмонтоні і Торонті ми рівночасно намітили продовжувати відмічення в 2020 р. Шевченківськими доповідями. Дирекція запросила д-ра О. Бороня, відомого дослідника Т. Шевченка з Києва приїхати до Канади з доповіддю на тему "Нові факти біографії і творчості Тараса Шевченка" у всіх Осередках. Ряд шевченківських доповідей розпочався успішно 6-го березня в Торонті і продовжувався 9-го березня в Едмонтоні, 10-го березня у Вінніпезі та 12-го березня в Оттаві. Д-р Бороня приїхав до Монреалю, але його доповідь 15-го березня треба було

несподівано відкликати коли уряд проголосив пандемію коронавірусу, а авіалінії заповіли припинення летів. Замість запланованої доповіді д-р Боронь був змушений відлетіти останнім рейсом з Канади додому.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Канаді

70-ліття 1949-2019

Запрошуємо на доповіді з нагоди 70-ліття НТШ в Канаді

НОВІ ФАКТИ
біографії і творчості
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

д-р ОЛЕКСАНДР БОРОНЬ
доктор філологічних наук, дослідник,
шевченкознавець Інституту літератури
ім. Шевченка Національної Академії Наук України

ТОРОНТО - п'ятниця, 6 березня, 2020
ЕДМОНТОН - понеділок, 9 березня, 2020
ВІННІПЕГ - вівторок, 10 березня, 2020
ОТТАВА - четвер, 12 березня, 2020
МОНТРЕАЛЬ - неділя, 15 березня, 2020

www.ntsh.ca

Shevchenko Foundation KIVC CIUS BCU Foundation Community Partner For Life™

І так почалися зміни в наших плянах. Сходина і публічні зустрічі стали заборонені. Порятунком ми знайшли в інтернетній технології. Сходина Дирекції почали відбуватися на зум. Дворічні Загальні Збори НТШ заплановані на 5-го квітня Дирекція відложила. Всежтаки Збори відбулися успішно 22-го червня у форматі зум. Звичайно у Загальних Зборах в Торонті брало участь 20 до 30 членів Дирекції і зацікавлених членів з Торонта та околиці. Віртуальні збори, якими дуже вміло і ділово провадила проф. Анна Ференц з Ватерлю, притягнули 48 учасників з цілої Канади і 6 переданих голосів. Всі себе чули і майже всі себе бачили. Учасники навчилися голосувати на зум. Вони прийняли звіти голови і фінансовий та вислухали звіти голів Осередків. На Зборах переобрано

голову, обрано нову Дирекцію і Контрольну Комісію на наступних два роки. Ігор Томків, довголітній секретар (2008-2020), відійшов від обов'язків секретаря, але залишився в Дирекції. Відійшли О. Лакома, референт внесків і д-р Г. Костюк, референт преси. Збори обрали трьох нових членів Дирекції: Роксолян Сливинську, мгр. Уляну Пасічник і мгр. Надю Герелюк. Повний список подано окремо.

Заплановані доповіді продовжувалися використовуючи формат зумвебінарів. Перші зум доповіді відбулися в Едмонтоні 22-го квітня та 15-го травня в Торонті. В листопаді до віртуальних доповідей долучився Осередок в Монреалі. Відкрилися нові можливості – запрошувати доповідачів з Америки та України оскільки їх участь була необмежена до їх фізичної присутності в даному просторі. В 2020 р. відбулося 8 доповідей на живо і 14 віртуально. Разом всіх доповідей було 22, а з того в Торонті - 10, в Едмонтоні - 6, Монреалі - 4 і в Оттаві - 2.

Відео-записи майже всіх доповідей можна знайти на вебсторінці НТШ на ЮТюб каналі НТШ-К (www.ntsh.ca), яку дуже сумлінно провадить інж. О. Дольницький. До найбільше популярних належить цікава доповідь мгр. Романа Вашука, бувшого амбасадора Канади в Україні на тему "Вибачайте, якщо щось було не так: Західня підтримка реформ в Україні, 2014-2019 рр." Вона притягнула понад 60 слухачів під час доповіді, а на ЮТюб понад 20,000.

Конференцію, яка звичайно відбувалася спочатком грудня в Торонті перенесено на наступний рік. Дирекція плянує відбутися віртуальну

конференцію на тему української мови при кінці березня 2021 р. В конференції погодилися взяти участь проф. М. Мозер з Відня, проф. А. Недашківська з Едмонтону, д-р Юрій Шевчук з Нью Йорку і д-р Володимир Кулик з Києва.

Дослідчу стипендію на 2020 рік в сумі \$5,000 Дирекція надала д-р Зорянові Стехові на дослідження та написання статті про історію Українсько-Канадського Дослідчо-Документаційного Центру в Торонті.

д-р Зорян Стех

д-р Томас Приймак

Видавничу субсидію в сумі \$3,500 надано на книжку д-ра Т. Примака, *Ukraine, the Middle East and the West: Fragments of History, Art, Literature, and Legend*, (McGill-Queen University Press).

Дирекція також переслала 1,000 євро на видання проф. М. Мушинки *Яцко Остапчук (1875-1959): життя і громадсько-політична діяльність*. Книжку видає НТШ в Словаччині, а ми будемо співвидавцями.

З радістю подаю до відома, що спочатком грудня Дирекція одержала від Українського Бібліотечного Товариства (УБТ) в Торонті сто тисяч доларів на встановлення наукової стипендії ім. Микитчуків. З того \$20,000 прийшло від пані Мотрі Джулинської з продажу будинку УБТ. Гроші передано до нерухомого конта НТШ при Шевченківській Фундації.

Проголошення стипендії відбудеться наступного року.

Члени Дирекції продовжують співпрацю з УБТ в Торонті та НТШ у Львові. Ми також співпрацюємо з Конгресом Українців Канади в дирекції Централі та як член КУК в Торонті.

Кінчаючи сердечно дякую всім нашим жертводавцям. Ваша фінансова підтримка дає можливість Дирекції провадити успішну працю: організувати доповіді та наукові конференції, надавати щорічні дослідчі стипендії і видавничі субсидії.

Велике спасибі Фундації “Будучність” і Українському Культурному Центрові за фінансову підтримку доповідей в Торонті і за надання можливості відбувати доповіді в престижному приміщенні Олд Милл до початку пандемії. Дякуємо КУК в Торонті, телевізійним програмам “Контакт” і “Форум”, і радієвій програмі “Пісня України” за кожночасне розповсюдження інформації про доповіді НТШ в Торонті.

Тому, що Товариство не має змоги загостити до членів і прихильників з колядою ми заохочуємо всіх Вас не забувати про нас у цей святочний час і переслати коляду чеком поштою на адресу вгорі, або електронно через вебсторінку НТШ www.ntsh.ca і “DONATE”. Будемо щиро вдячні.

Будьте здорові, бережіться від коронавірусу і святкуйте безпечно.

Христос Раждається!

д-р Дарія Даревич, голова НТШ-К

Запрошуємо відвідати вебсторінку
НТШ –www.ntsh.ca

ДИРЕКЦІЯ І ПРОВІД НТШ 2018

голова - Дарія Даревич 905 848 6997

daria_darewych@hotmail.com

зас. гол. - Марта Дичок 416 762 9637

mdyczok@uwo.ca

секретар - Роксоляна Сливинська

416 762 6238

roksolana.slywynska@gmail.com

прот. секр. - Софія Березовська

416 533 1066

aberezowsky@ucc.on.ca

реф. фінансів і представник до КУК

Таня Джулинська 416 626 3177

tanyakaldz@gmail.com

реф. імпрез - Христя Колос 416 762 4419

gkolos@sympatico.ca

реф. стипендій і видань -

Д. Турчин-Дувірак 905 303 9137

pturchyn@sympatico.ca

реф. вебст. - Олесь Дольницький

416 986 1051 aldolnyck@yahoo.ca

реф. соц. мереж - Надя Герелюк

416 830 6753

nadiagerel@gmail.com

реф. членства - Тарас Кознарський

416 536 3867

taras.koznarsky@utoronto.ca

реф. студентів - Ольга Хомета

647 9732943

olga.khometa@mail.utoronto.ca

прав. дорадник - Микола Держко

416 444 2080

derzko@math.utoronto.ca

реф. адрес - Ігор Томків 416 766 6078

ihor_t@hotmail.com

вільний член – Олександр Романко

416 624 4571 romanko@romanko.ca

Контрольна Комісія

голова: Христя Стоділка-Цурковська

члени: Ольга Купловська,

Іван Підкович, Юрій Копач

Голови Осередків

Едмонтон: Алла Недашківська

780 988 2797

all.nedashkivska@ualberta.ca

Монтреаль: Люба Жук 514 273 5562

lubazuk@hotmail.com

Оттава: Микола Біланюк 613 727 1427

bilaniuk@ncf.ca

Перші віртуальні сесії нової Дирекції НТШ, 24 червня 2020 в Торонті.

ДОПОВІДІ В ТОРОНТІ

24 січня 2020

д-р Дагмара Турчин-Дувірак

(музиколог, професор історії музики)

ІРА МАЛАНЮК: ІСТОРІЯ ОДНІЄЇ

КАР'ЄРИ

21 лютого 2020

д-р Ілона Свеженцева (доктор

біології, дослідник в галузях

біотехнології, імунології, цитології)

ЧОРНОБИЛЬСЬКА КАТАСТРОФА

та ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ: між

правдою та мітами

6 березня 2020

д-р Олександр Боронь (доктор

філологічних наук, дослідник,

шевченкознавець Інституту

літератури ім. Шевченка

Національної Академії Наук України)

НОВІ ФАКТИ БІОГРАФІЇ і

ТВОРЧОСТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

д-р О. Боронь і члени Дирекції: Д. Турчин

Дувірак, Г. Костюк, О. Дольницький, Д.

Даревич, І. Томків, Х. Колос, О. Боронь,

Т. Кознарський, М. Тарнавський

(предсідник), О. Романко, Т. Джулинська

15 травня 2020

д-р Оксана Кутова (кандидат технічних наук, викладач, Mitacs Postdoctoral Fellow, Institute of Biomaterials and Biomedical Engineering, University of Toronto)
БІОСЕНСОРИ: ПРИЛАДИ МАЙБУТНЬОЇ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОЇ МЕДИЦИНИ

29 травня 2020

д-р Микола Рябчук (письменник і публіцист, викладач, співзасновник і член редколегії часопису "Критика", кандидат політичних наук)
ДОЛАННЯ АМБІВАЛЕНТНОСТІ: Українська ідентичність по шести роках війни та трьох десятиліттях незалежності

18 червня 2020

мгр. Ольга Хомета (дослідниця літератури, докторантка з української та російської літератури при Університеті Торонто)
ПОЕТИКА ВЕНТРИЛОКВІЇ: стиль політичної поезії ПАВЛА ТИЧИНИ 1930-х років

18 вересня 2020

Доповідь спільно з УКДДЦ: д-р Зорян Стех (Ph.D. з французької історії, дослідник при УКДДЦ, історик, викладач, автор) **ЛЕВ ГЛОБА: українець, герой французького підпілля в Другій Світовій Війні**

22 жовня 2020

мгр. Роман Ващук (канадський дипломат, історик, Посол Канади в Україні 2014-19), **Вибачайте, якщо щось було не так: ЗАХІДНЯ ПІДТРИМКА РЕФОРМ В УКРАЇНІ, 2014-2019**

27 листопада 2020

д-р Олександр Мотиль (професор політології, автор, мистець, співредактор хрестоматії *The Holodomor Reader*) **ЕМПАТІЯ і ГОЛОДОМОР: роля спогадів, літератури і мистецтва**

17 грудня 2020

мгр. Аліса Ложкіна (мистецький критик, українська кураторка виставок в Україні, Європі і США, автор монографії з історії українського мистецтва)
ПЕРМАНЕНТНА РЕВОЛЮЦІЯ: Мистецтво України ХХ до початку ХХІ століття

ДОПОВІДІ В ЕДМОНТОНІ

2 березня 2020

Ольга Плахотнік (Харків): **"Трансформативна освіта: як антиопресивні педагогіки змінюють студентство і суспільство"**

9 березня 2020

Олександр Боронь (Київ): **"Нові факти біографії і творчості Тараса Шевченка"**

22 квітня 2020

Юлія Кисла (Едмонтон): **"Осмищення страждання на екрані: Голод 1932-33 років в ігровому кіно"**

18 липня 2020

Юлія Кисла (Едмонтон): **"Наука у вигнанні: з історії Західно-канадського осередку НТШ"**

19 листопада 2020

Наталія Шпильова-Саїд (Блумінгтон): **"Війни пам'яті": культурна пам'ять і формування ідентичності (на матеріалі листів М. Гоголя, Т. Шевченка і Лесі Українки)"**

5 грудня 2020

Галина Мацюк (Львів): **"Мови і релігійна повсякденність православних українців Холмщини і Підляшшя (1875-1947)"**

ДОПОВІДІ В МОНТРЕАЛІ

26 січня 2020

мгр. Володимир Душара, колишній член Ради директорів та Виконавчого

комітету МКГУ, а тепер член
Номінаційного комітету Quebec
Community Groups Network.
*“Мережа Квебекських Громадських
Угруповань (Quebec Community
Groups Network): Важливість Цієї
Установи для Українських
Громадських Організацій Квебеку”*

1-ий ряд з ліва: Р. Жук, З. Гриценко-
Лугова, Л. Жук, В. Душара, Л. Качор-
Гаврилюк, Н. Душара, О. Чехут. 2-ий ряд:
М. Лихач, о. І. Ощіпко, Н. Гаврилюк, М.
Цап, Г. Кришталь, Р. Сербин Р. Гаврилюк.
3-ий ряд: Р. Немцев, Ю. Мончак, невідомий

15 березня 2020

д-р Олександр Боронь, Доктор
філологічних наук, дослідник,
шевченкознавець інституту
літератури ім. Шевченка
Національної Академії Наук України,
*“Нові Факти біографії і творчості
Тараса Шевченка” (Доповідь
скасована з причини коронавірусу)*

Цикль доповідей на вибрані теми українського вкладу у цивілізацію 1 листопада 2020

проф. Остап Гавалешка, Заслужений
професор інженерії Університету
Манітоби, Колишній Почесний
Консул України, Засновник та екзек.
директор Укр. Науково-Технічного
Центру в Києві, Бувший Президент
Канадсько-Української Фундації,
*“Український Вклад в Аерокосмічну
та Авіотехнічну Науку”*

15 листопада 2020

Всечесний Мітрат Протоієрей д-р Ігор
Куташ, Священик Української
православної церкви Канади,
викладач курсів Східного
християнства в чотирьох
університетах, член Комісії з питань
Віри і Свідчення Канадської Ради
Церков, голова Християнсько-
Єврейського Діялогу Монреалю,
президент Української Національної
Федерації Монреалю та Конгресу
Українців Канади, провінції Квебек,
*“Роздумування над Останніми
Подіями стосовно Православ'я в
Україні”*

6 грудня 2020

проф. д-р Аделіна Єфіменко, Доктор
мистецтвознавства, професорка
кафедри історії музики Львівської
Національної Музичної Академії ім.
М. Лисенка і Українського Вільного
Університету у Мюнхені. Авторка
понад 500-ти наукових статей.
Активно публікується у сфері
музичної критики і пропагує
творчість українських композиторів,
диригентів і вокалістів в Європі у
періодичних виданнях України,
Німеччини та Австрії. *“Сучасні
українські вокалісти і диригенти в
європейському оперному просторі:
версії і перверсії стратегії успіху”*

ДОПОВІДІ В ОТТАВІ

12 березня 2020

д-р Олександр Боронь, "Нові факти
біографії і творчості Тараса
Шевченка"

19 березня 2020

д-р Іван Яворський: "Які важливі
були рядянські дисиденти? Приклад
України"

БУДУЄМО МОСТИ

Подаємо уривки зі звіту мгр. Т. Джулинської до Шевченківської Фундації відносно приїзду д-ра О. Бороня з Києва до Канади зі серією Шевченківських доповідей НТШ.

We believe that a visit by a scholar is a two-way street – we profit from his or her knowledge, while the Ukrainian scholar gets to know our Canadian scholars and community. In this particular case, getting a new perspective on Shevchenko and his legacy was very rewarding as it not only enhanced our knowledge of the bard, but also our understanding of how Shevchenko is perceived in modern Ukraine. Prof. Maxym Tarnawsky aptly remarked in his introduction, “*така птиця у цих небесах не літає*”.

In addition, the community as a whole benefited. Dr. Boron was very impressed with his trip to Canada. Here are some of his remarks. *Майже у кожному місці - пам'ятники Шевченкові, пам'ятні знаки на вшанування жертв голодомору. Це вражає. Нам треба підтримувати контакти з українськими організаціями в Канаді. Маю найкращі враження від свого перебування в Канаді. Крім оглядин туристичних місць, важливим стало ознайомлення, особливо в Торонто, з українськими установами, яких виявилось більше, ніж я міг подумати собі. Величезна подяка тим людям, які безкорисливо присвятили мені свій час.*

And here are some comments from one of the organizers in Winnipeg, Prof. Ostap Hawaleshka: *Що до мене особисто: д-р Боронь дуже цікава людина, знавець глибокий... Але що також важне то це, що він багато дечого сам навчився і, з його позиції в Україні, він зможе те нове знання про*

нас, нашу діаспору, інтелігентно поширити між українцями в Україні.

ПОЖЕРТВИ ОДЕРЖАНІ 2020

\$80,000 Українське Бібліотечне Товариство (на стипендію ім. Микитчуків)
\$20,000 Мотря Джулинська (на стипендію ім. Микитчуків)
\$3,000 Олександр Романко
\$1,000 Юрій Строгий
\$750 Андрій Горняткевич
\$110 Таня Джулинська
\$100 Ірена Гордієнко, Мотря Ільницька-Рів, Олег Романишин, Ігор Томків, Анна Троян,
\$75.00 Дарія Даревич, Дагмара Турчин-Дувірак, Леся Шимко
\$62.50 Валя Курилів, Ігор Курилів
\$50.00 Ірена Белл, Уляна Підзапецька, Валентина Розлин, Марія Тесля
\$25.00 Люба Пендзей, Александра Щур

ЩИРО ДЯКУЄМО ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ!

Осередок в Едмонтоні повідомляє, що Західньоканадський Збірник, том XLIX опублікований, читайте тут:

<https://era.library.ualberta.ca/items/cf687b3d-c273-4cec-a28e-9c367be733cf>

Матеріали міжнародної наукової конференції

МОВА, КУЛЬТУРА І СОЦІУМ В УКРАЇНІ ТА ДІАСПОРІ

24 серпня 2019 року